



Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

A GENIZA FRAGMENT OF GENESIS RABBA.

THE fragment here printed is at present located in the Cambridge University Library, Library Collection, Drawer 35. It consists of three leaves. Of the six sides one is blank, containing only a name or two and some Arabic jottings. The measurements are as follows: leaf 1, 20 x 21 cm.; leaf 2, 18 x 19.5; leaf 3, 18 x 19.5. Though the sizes of leaves 1 and 2 differ they belong to the same MS., leaf 2 a following on leaf 1 a exactly. The leaves were found at different times in different sacks, but were put together by Mr. Abrahams, to whom (as well as to Mr. Herbert Loewe) I am indebted for suggestions in preparing the present edition. There is a gap between leaf 2 and leaf 3.

The leaves are tolerably well preserved, though here and there the MS. is obliterated or torn; especially is this the case at the bottom of leaf 1. The writing is in square character, and the MS. probably dates from the eleventh century. Comparing our MS. with dated Geniza texts (e.g. T-S. 24. 1, dated 1082, and T-S. 24. 7, dated 1004) the identity with eleventh century MSS. is almost certain. The usual Geniza features are exhibited. The divine name is usually written 'אֵל, and the contractions אֵלִים and אֵלִיּוּם (for אֵלִים וְאֵלִיּוּם) occur frequently. Some words are punctuated, and there are occasional erasures and corrections.

The MS. fortunately contains the beginning of the Midrash on Genesis, and the order of sections fully confirms Dr. Theodor's judgment in using Codex Brit. Mus. Add. MS. 27169 as the basis of his edition. Dr. Theodor's view that we must reject the epithet *רְבָה* (after רְבָה הַיְשׁוּעָה) is not, however, confirmed by this old MS., for the word is found here. Some of the spellings of the Greek words are unique. Thus we have פִּתְנָה (for παταγωγός) a spelling not noted

by Theodor. The passage of the Greek δ into the Hebrew ח occurred already in pre-Christian times (Krauss, *Griechische und Lateinische Lehnwörter*, I, 38), and there is reason to think that in Rabbinic lips the Greek δ was sounded like the soft English *th* (in *these* or *bathe*). Cf. Krauss, op. cit., p. 39. Another interesting point is the spelling of the name *Julianus*. Dr. Büchler has detected this name in the inscription published in the Palestine Exploration Fund Quarterly Statement, April, 1908 (p. 165). This distinctly ends in ש, but the only instance of this given by Krauss (op. cit., II, p. 31c) is in the corrupt form לולבָא. Our MS. stands alone in reading לולנָא. In general, our MS. has original variants in the names of Rabbinical authorities cited. I would also call attention to the interesting word דרומה דאת אמר פרטהא (II, 2 b), and the regular use of the form שמווע for כמישמע; only found in this form here. Cf. Bacher, *Terminologie der Amoräer*, 221, note 2. Then, again, in the spelling ביראשית we have an example of the representation of the *sheva mobile* by the letter *yod*.

The text, though not always carefully or accurately written, is well worth close study. It is a new and independent text; thus it sometimes differs from the MSS. which it most resembles (e.g. it stands alone in omitting **חדרים** before I, 1 b, line 9), and in one place it has the curious reading **אתה רבא** for the usual **אתה רבא**. This is probably a mere mistake.

I.

(b) 1 [ר', ה'] שעיה רבה פתח ווא[היה] אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום משחיקת לפניו | עת אמון פיתגונ אמון מכוסהרכמה דעת אמר אמון מוצגען אמון פתגונרכמה | דעת אמר כאשר ישא האמון את היונק [על] האדמה אמון מכוסהרכמה דעת אמר האמוןים עלי חולע אמון מוצגען [כמה דעת] אם ויהי אמון את הדסה אמון אמון הת[ורה] | אומרת אני היה כי אומנו של ה'ק'ב' בנותג שבעו' מלך בשור ודם בונה

On (1 a) occur some names: לְאַבְרָהָם and לְשָׁלְמָה בֶּן צְמָח נָזֶן, also some Arabic jottings.

II.

(a) 1 הם מצדיקין עליהם את הדין ומקבלין אותן באמונה אין ביריה . . . לומר | התורה אומרת שני רשיונות בראו את העולם וודברו אל'ים אין כת' בן אלא וודבר אל'ים בראשית בראו | [אין כת'] בן אלא בראשית ברא אל'ים ר' יהושע רסכני בשם ר' לוי פתח כי מעשו הניר לעמו מה טעם נילה הקב'ה | לישראל מה שנברא ביום הראשון מה שנברא ביום השני מפני אמות העו' שלא מונים לישראל ואמורים | הלא אומה של בריותם אתם ישראל משיבין אותן ואומרים להן אף הלא בזיה היא בידך אלא כפ[חרים] | היוזאים מכפתור השםדיו י' אל'יך מפני וישב העולם ומלאו ש'ק'ב'ה כשהוא רזה נתו לכם וכשהוא | רזה נוטלו מכם ונוטלו לנו הרה היא בשכיב לחת להם נחלת גנים כוח מעשי הניר לעמו הניר להם | את הבריאות בראשית ברא אל'ים. ר' תנומה פתח כי גדול אתה ועשה נפלאות אתה א'ים לבדיך | א'ר' תנומת בר חייה הנוד הזה אם יתי בו נקב בחרירה שלחמת כל רוחו יצאת | הימנה האדם הזה עשוי ממלחים ונקבים נקבים ואין רוחו יוצא ממנה מי עשה בן | אתה אל'ים לבדיך אמות נבראו מלאכים ר' יוחנן אמר' בשני נבראו מלאכים הרה ד'כ' המקרה | במים עלייתו וכת' עשה מלאכיו רוחות ר' חנינה אמר' בחזימי נבראו מלאכים ועופ' | יעופ' על הארץ וכת' ובשתים יעופף ר' לולנא בר יעדו בשם רבי יצחק בן על דע[תח] | דר' חינה בן על דעה יוחנן הכל מודים שלא נברא ביום הראשון כלום שלא תאמר | מיכאל היה מותיח בדורומו של רקי' ונבריאל בזפונו וה'ק' ממדד באמצעותו אלא [אנכי י'] | עשה כל נוטה שמים לבדי רוקע הארץ מאייתי כתוב מי היה שותף [עמו] | בבריתו של'ע' בנווה שבעו' מלך בשער ודם מיתקלם במדינה ונדרולי המדינה | מיתקלסין עמו למה שנושאי עמו במשוי אבל הקב'ה' אינו בן אלא הוא לבדו | מיתקלם בעולמו א'ר' תנומה כי גדול אתה ועשה נפלאות א' למה אתה אל'ים לבדיך | אתה לבדיך בראתה את העו' בראשית ברא אל'ים. שעשה דברין קדמו שלעו' יש | מהן שנבראו ויש מהן שעלו במחשבה להיבראות התורה וכסא בכורו מן [ז'] | י' קני רשות כסא כבוד מן' כסא בכור מרום וכת' נבן כסאך מאה האבות | במחשבה להיבראות בכינורה בתאינה בראשיתה ראתי אבותיכם ישראל עלו | במחשבה להיבראות זכור עדתך קנית קדם בית המקדש עלה במחשבה להיבר[אות] | כסא

כבוד מדור מראשו מקום מקדשינו שמו שלמשיח עלה במחשבה לה[יבראות]
 יהיו שמו לעולם לפני שמש ינון שמו ר' אחוא בר עוזר א' אף התשובה
 הדרא היא | בטרם הרים يولדו מאותה השעה תשב אנו שעד דכה ותאמר
 שובו בני ארם אבל | איני וידיע איזה קודם אם חון[רחה] לכטא נבוד אם
 כטא כבוד ל תורה א' | (b) 1 קדמה לכטא כבוד דכ' יי קני
 ראשית דרכו קדם מפעלו | ב' ז' ר' יצחק מוחשבתן של ישראל קדמה לכל
 ר' ירמיה בשם ר' שמואל | ב' ז' ר' יצחק מוחשבתן של ישראל קדמה לכל
 מלך שהיה נושא | . . . נח למטרונה והיה (ו) לו המנה בן פעם אחת
 נמצא המלך עובר בשוק | אמר טלו מלני וקלמיין ז לב[ני] חזרו ואמרו המלך
 בן אין לו והוא אומר טלו מלני | וק[למיין ז לבני] נבנין ואמרו המלך
 אסטראלונים הוא אילולי שצפה המלך שהוא | עתיד להעמיד הימנה היה
 או' טלו מלני וקלמיין ז לבני | בך ה'ק'ב'ה אילולי | שצפה שאחר עשרים
 וחשנה דור וישראל עתידין לקבל התורה היה כותב בתורה | ואו' צו את בני
 ישראל דבר אל בני ישראל א' ר' ברכיה העו' ומלואו לא נברא אלא | בוכות
 התו' שנ' יי בחכמיה יסד ארץ ר' ברכיה אמ' בוכות משה וירא | ראשית
 לו וו' ר' חונה בשם ר' מתנה בוכות שלשה דברין נברא העולם | בוכות
 חלה בוכות מעשרות ובוכ' הבכורים בראשית בראש אליהם אין ראשית |
 אלא חלה ה'כ' דא' אמ' ראשית דגnek תיריש וצחריך ואין ראשית אלא ביכורים
 מעשרות | שנ' ראשית דגnek תיריש וצחריך ואין ראשית אלא ביכורים
 שנ' ראשית | בכורי ארמה א' ר' פינחס ר' יהושע ברה דר' לוי בשם ר'
 לוי זה שהוא | בונה ציריך ששה דברין מים ועפר עצים ואבניים וקנים
 וברזיל א[ם] | תאמיר עשיר הוא ואינו ציריך לknim הרי הוא ציריך לקנה
 מידת ובידיו | קנה המרה התורה קדמה אותן ששה קדמות קדם מאו ומעולם
 [מראש] | ומלקמיין תרין פלוסופום אחד את ר' גמליאל אמ' לו
 ציריך גדול היה אלב'ם | אלא שמצוא לו סממני טובין שיסיעו אותו אמ'
 לה מה איןנו אמר תוהו ובvhו | וחושך ומים ורוח ותהומות א' לה תפה
 רוחה דהו נבראה כולהון בת' ביהריה | תוהו ובvhו עישה שלום ובורא
 רע חושך יוצר אור ובורא חושך מים | היללווה שמי השםיהם והםים אשר
 מעל השםיהם והםים למה כי הוא צוה | ונבראו רוח כי הנה יוצר הרם
 ובורא רוח ותהומות באין התהומות חוללי |

(a) 2 קיבלוינו מדוריכם אנו קובלנו א' ר' יהושע בר נחמייה [הו]
 עילימ[ם] הרים רדים ווירדים [תהומות] | עד שהניעו לאוקינוס הדרה היא
 דכ' ישלו הרים [ירדו בקעوت אל מקום זה יסדרתם להם זה אוק [יינוט] |

א'ר' גוי יש מן הדרישות שהן דורשין בנון בן עי' ובן זומה [נעשה] קול' של הקב'ה מיטטרון על המ[ים] | הרה היא דכת' קול' י' על המים א'ר' ברכיה לא' פרשו המים העליונים ממים התהותנים אלא מבכני הדרה היא [דכתיב] | מבכני נהרות חבש ר' תנומה מיתיה לה מן הכה עושה ארץ בכחו לקול תחו המון [מים] | ואין קול אלא בבכני הכמה [דעת אמר קול ברמה] נשמע | הים שהוא נקרע לפני ישראל [ה'ה'ד ושב'] הים לאיתנו לסתנים שהתנה | ה'ה' ב' עמו א'ר' ירמיה בן אלעוז לא עם הים בלבד התנה ה'ק'ב'ה אלא עם כל מא שנברא [בששת] | ימי בראשית הרה ירי נטו שמים וכל צבאם צויתי [ידי] נטו שמים וכל צבאם ציויתי | את הים שיהא נקרע לפני ישראל צויתי את השמים ואת הארץ שישתתקו לפני משה [שנאמר] | האינו השמים ואדרבה וג' צויתי את השם ואת היריח לפני היושע שמש בגביעון דום | בעמק אלון ואת העורבים שיכללו לאליהם והעורבים מבאים לו ואת האור שלא יוקח חנינה | מישאל ועורה ואת האריות שלא יוקו לדניאל את השמים שיפתחו לפני יחזקאל נפת[חו] | השמים ואראה מראות אל'ם את הדג שיקא את יונה ויאמר י' לדג יוקא את יונה א'ר' אל [עור] | מחלוקת (?) ברייתו שלעו' גור הקב'ה' (יאמר) ויאמר אל'ם יקו הימים ולמה הקורא למי הים וג' [ני] | פעמים אחד בדרך אניש ואחד בדרך הפלגה בשביל מה עשה כל מה שעשה בשביל | שיראו מפניו למדינה שמדרה במלך שלח לה המלך לנינו' קשה והקיפה כדי | שיראו אותו [בני] המדרינה ויתיראו מפניו כך למה כונס בnder מי הים וג' בשביל יראו אותו (?) | כל אפסי [ארץ] ר' ממנהו כל יושבי תבל בנוהג שבעו' און מפנה כל מלא לתוכו כל ריק | שמא כל מ[לא] לתוכו כל [מלא] כך מלא כל ח�' כלו מים במים ואת או למקום אחד אלא מ..... | ממוצע את המ[ר] ובכה ורכותה ויקחלו משה וא'ר' ה'ה' וג' א'ר' חנינה במלא כבר[ה] | היה בה וכל ישר' עומדיין שם אלא מיכן שהחזק ממוצע את המרובה ורכותה [ויאמר] | י' ואל אחרן קחו لكم מלא חפניכם א'ר' חנינה וכי חפנו שלמשה מחזקת בשמונה | קמצין אלא מיכן שהחזק ממוצע את המרובה ורכותה א'ר' יוסה ביר' חל[פתחה] | ארך החצר מהא באמה ורוחב חמישים בחמשים וכל ישראל עימדיין אלא מיכן שהחזק | ממוצע את המרובה ורכותה ויאמר יהושע אל בני ישראל גשו הנה ד'ר' הונה אמר | זקכין בין שני בני ארון והיה ביריה דר' חנינה א' סימdon בין שני ברי האר[וז] | רבנן א'ם צימצמן בין שני ברי האר[וז] א' להן יהושע ממה שהחזקו | שני ברי הארון אתנן

אתן יודען כי אל כי בקרבכם אפ' ביר[ושלם] | רתנן עומרין צפופין
ומשת[ח]ווין ר' שמואל בר' יונה בש[מ] ר' . . . א' ר'] |
(ב) 2 אמות לבב אחד ואמה מכל צד כדי שלא אחד מהן שומע
תפילתו | [של]חבירו אף לעתיד ביום ההוא יקראו לירוש'ם ר' יותנן סלק
לשאול שלמיה דר' | [ח]גננה אשכחיה יתיב דרש הרן פסוקה ביום ההוא
יקראו לירוש'ם א' לה ר' וב' | בחוקה א' להעתיד הק' לומר לה א' האריבי
הרחיבי ויתדיותיך חזקיי כי ימין | [שם]אול תפרוצי. פרשṭא.

ויקרא אליו ליבשה ארץ ולמה ארץ שרצה | [לע]שות רצון קונה רב
נ'תן בש' ר' אחא ר' ברכיה בש' ר' יצחק אני אל' שדי אני הוא אל |
[שא]מורי לשבים דיי שאולויל' שאמרתי לשבים דיי ולארץ דיי עבשו
הי מותחין | והולכין ולמ珂ה המים קרא ימים א'ר' יוסה ביר' חלפתה
והלא ים אחד מה תל' לו | ולמ珂ה המים קרא ימים אלא לא דומה
הרגן העולה מעכו לעולה מצידן | ולעולה מאספמיה . . ויאמר אליו תרשא
הארץ תנ'י בשם ר' נתן שלוש | שהבננו לדין ויצאו ארבעה' מוחיבין אדים
וחוה ונחש נכנסו | לדין ונתקללה הארץ עמהן אדרמה בעבוריך
שתהא | מעלה לך דברין אדרון בנן יתושין ופרעושין וחובין ותעללה לו |
गמל א'ר' יצחק מגדריה אף הוא ישבו הנאה ולמה נתקללה א'ר' | יהודה
ב'יר' שלום ור' פינחס ר' יהודה ב'יר' שלום א' שע[ברה] על החיוו' | שכך
א' לה ח'ק'ב ויאמר אליו ימ' חדש הארץ עין פרי מה פרי | [נא]כל
והען יהא למאכל והי לא עשת בן אלא ותוצאה הארץ עש' וען | עשה
פרי אפילו אילני פריך עשו פירות על דר' יהודה ב'יר' שלום | ניחא על
דעתיה דר' פינחס למה נתקללה אלא כאנש דאמ' ילוט | ביהה דהאכון
אייניך ויהי ערב ויהי בוקר יום שלישי יום | שנבראו בו נברון הכמה
דעת אמר שלישים וקוראים | רובבי סוסים כולם ביוון שנברא הברזל
התחלו | אילנות מריתיתין א'להן מה לבן מריתיתין עין מין | [אל יכ' נט
בי ואין אחר מכן נזוק.]

EPHRAIM LEVINE.